

es saig

La reforma circulatòria (I)

S'atribueix a Hipòdam de Milet, un arquitecte i teòric de l'urbanisme del segle V aC, la planificació de les ciutats amb els carrers en angle recte; així va dissenyar el port del Pireu d'Atenes i exemples del seu sistema els trobam a les ruïnes de diverses ciutats de l'Antiguitat.

De fet, el sistema hipodàmic és el que s'utilitzava en la construcció dels campaments militars romans, els *castra*, tant si eren ocasionals, per passar-hi una nit, com si eren fixos: un recinte quadrangular protegit per un fossat i una estacada amb dues vies perpendiculars, el *decumanus* de nord a sud i el *cardo* d'est a oest; les tendes s'instal·laven en vies també perpendiculars que es creuaven sempre en angle recte. Molts de nuclis urbans de la civilització romana seguiren aquest traçat, que encara es pot veure més o manco desfigurats per l'evolució urbanística; els exemples més clars corresponen a ruïnes de ciutats romanes del nord d'Àfrica. També un exemple modern d'aquesta distribució dels carrers el tenim a l'Eixample de Barcelona.

Un poble o ciutat construït segons el pla hipodàmic té molt fàcil planificar la circulació: basta orientar alternativament els carrers en un o altre sentit i no hi ha el més mínim problema per desplaçar-se a qualsevol punt sense haver de fer grans volteres; els planificadors de la circulació d'un nucli d'aquests ho té massa fàcil.

Una ciutat amb la distribució hipodàmica perfecta segurament no existeix, però n'hi ha que s'hi acosten més o manco. Ara bé, Algaida es troba a les antípodes de la norma quadriculada de què parlem: és com un pop que estira els seus tentacles i els allarga tant com pot, gairebé sense comunicació entre ells; a més, s'ha fet molt poc urbanísticament per resoldre la situació i s'han perdut ocasions clares d'enllaçar aquests tentacles. Això fa que la instal·lació de serveis –enllumenat, clavegueram, etc.– resulti més costosa del normal i que la circulació presenti més problemes. Si hi afegim que els carrers són estrets, ja que els nostres avantpassats no podien preveure que els vehicles es multiplicarien com ho han fet, tenim dificultats per circular, i fer una planificació del trànsit és un trencaclosques. Quan escrivim aquestes línies, està a exposició pública el projecte de reforma de la circulació que ha manat elaborar l'Ajuntament. Ens proposàvem comentar-la una mica, però se'ns ha acabat l'espai de què disposam; per tant, aquest editorial tindrà continuació, potser quan la reforma ja hagi entrat en vigor.

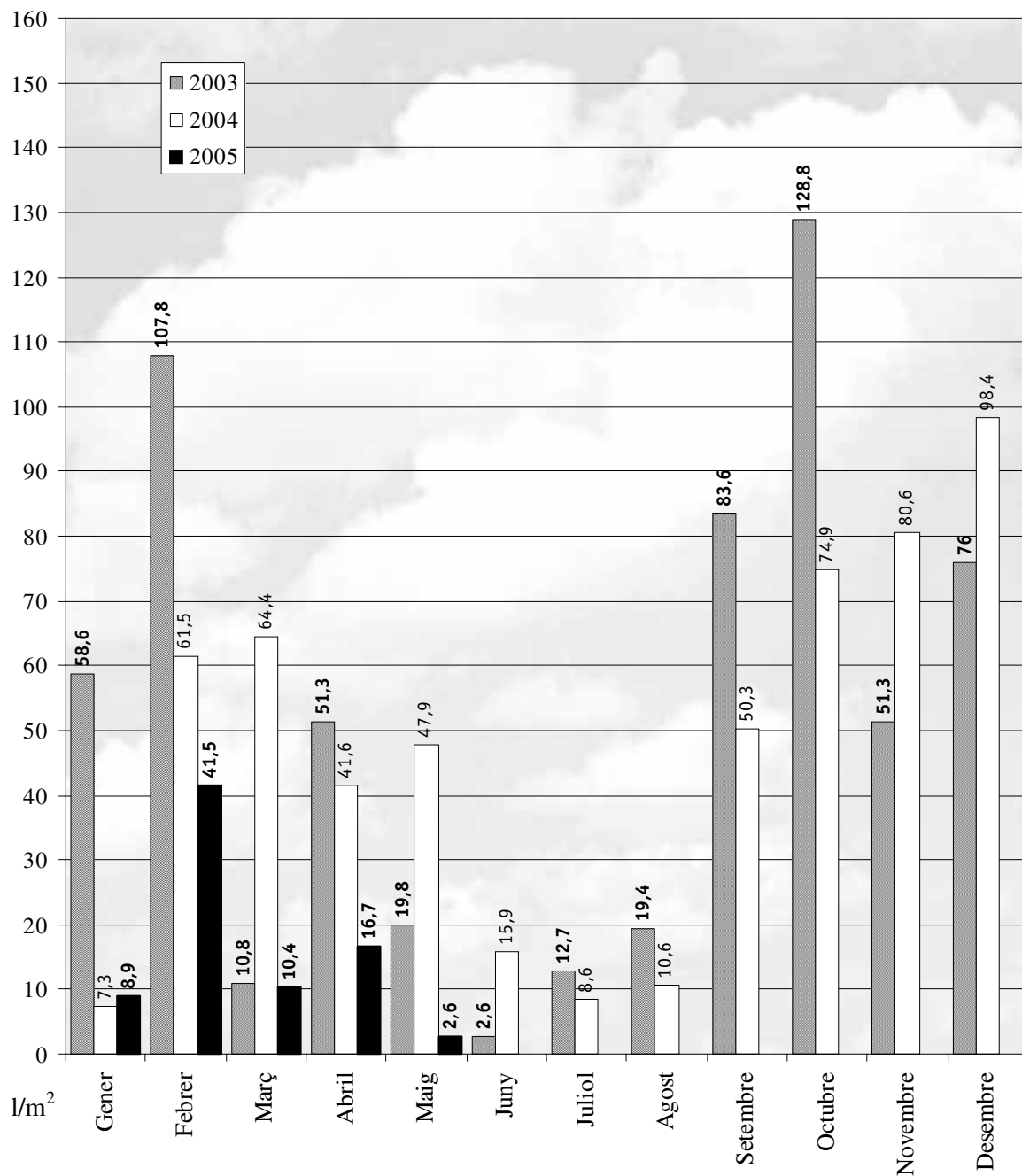
PORTADA
Roselles
Fotografia de Miquel Serra

Sumari

- 02** Editorial
- 04** Pluviòmetre
- 05** Calaix de sastre
- 06** M'han dit que diuen
- 07** Moviment demogràfic
- 08** Sabeu on és?
- 09** El sant del mes
- 10** L'Ajuntament informa
- 13** Titoieta Ràdio
- 14** Banda de Música d'Algaida
- 15** Fa vint anys
- 16** Flora d'Algaida
- 18** Parròquia d'Algaida
- 19** Fa anys
- 20** Ens heu de fer una glosa
- 23** Una passejada, dues estampes...
- 24** Sobre astronomia
- 25** Noticiari de l'Obra
- 26** Salut
- 28** Esports
- 29** Els lectors escriuen
- 32** Una xerradeta amb...

Pluviòmetre

El mes d'abril va acabar amb els 16,7 litres que ja us indicàvem el mes passat; molt poca cosa. I el maig encara ha estat pitjor, pràcticament res de res: fins a dia 22, segons dades aportades per l'apotecari Gabriel Martorell, comptabilitzam 2,6 litres; és clar que en aquestes èpoques les pluges ja són més dolentes que beneficioses, des del punt de vista agrícola.

En resum, un any de poca aigua que farà que l'estiu sigui dur i penós; convé que en prenguem consciència.

Ara ja sabem qui som!

Mentre circulam esquivant tota casta d'obstacles (obr un parèntesi; d'entre tots ells: els humans, els metàl·lics, els minerals... tenc una clara predilecció pels encantadors cons de plàstic); mentre circulam, deia, concentrats a endevinar el carril correcte per no fotre de morros contra els cotxes que vénen en sentit contrari, i mirant de superar la decebedora impressió que ens provoca la nova carretera, encara tenim temps de plantejar-nos dubtes existencials. Preguntes d'aquelles imprescindibles per trobar un què a la vida. Al volant del cotxe, en plena travessa de les muntanyes russes, entre un renec, un vatua i qualche flas-tomia grossa, encara tenim esma de demanar-nos: "Qui som jo?". ("Un cap de fa...") Al punt, just abans d'amollar l'autoinsult impub-licable, ve en la nostra ajuda, prompte com un espasí, el Consell, que sap la solució, com a mínim, d'un dels nostres problemes. Des d'una tanca publicitària, ens respon de forma precisa: "Munarca ets tu!".

I sí, la trob ben adequada, la identificació: jo i Munarca som una mateixa cosa. Ben segur que els inconformistes de sempre criticaran la campanya de propaganda institucional, amb l'argument tan utilitzat que més valdria destinar els doblers de tots a resoldre problemàtiques més urgents, que no a omplir les butxaques dels publicistes. Oblidaran, els insatisfets, que el sector de la publicitat passa per una crisi molt greu i que cal que tots ens hi posem perquè surti de les tenebres. Pobrets, els publicistes; les seves penúries econòmiques no tenen fi. Vaja, que les passen ben magres.

D'altra banda, l'encert de la campanya és una evidència. Des del seu inici, l'autoestima dels mallorquins ha augmentat espectacularment. Es nota només passejant pels carrers i

les places. Ara que ja sabem qui som, coincidint amb el començament de la primavera, els habitants de Munarca hem oblidat al·lèrgies i patiments i lluïm un aspecte de felicitat tan radiant, que hem desterrat per sempre la nostra típica cara de pastanaga. Els publicistes, entre pena i pena, ja han ideat el lema de la pròxima campanya turística: Venguí a conèixer l'illa de les persones felices perquè saben qui són.

Sí, Munarca ets tu. I tu. I tu. I ningú més que tu. La lletra de la cançó ja té ritme de bolero. Centenars, o milers de munarquins, movent-se al compàs d'una coreografia adequada mentre les màquines de fotografiar dels guiris fan clic-clic i sona la cançó pels altaueus: "Munarca ets tu. I tu. I tu. I ningú més que tu". Vet aquí l'espectacle impactant per celebrar la propera Diada de Munarca de dia 12 de setembre.

En el cas d'un servidor, i ja em perdonareu l'estufera, trob que Munarca i jo ens avenim. Que ens assemblam una cosa de no dir. Era necessari arribar a l'edat del si no fos, per trobar un bon mirall on contemplar-me. Com va, mestre? Ringo-rango, aniríem tirant com el mul d'en Pindango, si no fos pel reuma, i per l'ull de poll que em mortifica, i per la panxa que no em deixa doblegar, i per l'esquena massa doblegada... I Munarca, com està? Va fent, daixo-daixo, si no fos per les esgarrinxades carreterils que la deixaran senyada per sempre, sense remei. I si no fos per les urbanitzacions que li han crescut més que les pucetes a un ca. I si no fos pels camps de golf i hotels que li sortiran ben prop de la guixa. I si no fos perquè aviat serem tants, els munarquins, que no sé si hi cabrem... Sí, Munarca ets tu. I tu. I tu. I només tu.

En Calaix i Desastre

I ja som a l'estiu. I, com cada any, surten els mateixos temes de conversa: fa calor i falta aigua. Diuen que per sol o calor mai no han hagut de fer pregàries, o sigui que farà calor. Del tema de l'aigua, se n'ha parlat molt, aquestes darreres setmanes. Un no sap si és perquè a la televisió diuen que hi ha sequera, i si ho diu la tele... El que sí és cert és que fa un parell de mesos cada divendres veies gent que comprava planters per sembrar i els altres dies en compraven també a la cooperativa. Vaja, que la gent anava molt alegre i pensava més en els trempons de l'estiu que en els problemes de la falta d'aigua. Esperem que tot sigui una falsa alarma i tot acabi bé.

Tan bé, com hem sentit que va anar l'excursió "multitudinària" pel Llevant, per Benidorm en concret; el poble no va quedar buit, però poc hi faltà. Els comentaris que hem sentit no variaven molt, la majoria parlava de tan bé com s'ho havien passat i que era molt barat (qualcú afegia que a ca seva viure li sortia més car). Pel que hem sentit, els aficionats al ball passaren un guster... Ah! I el comentari general era que per allà hi ha molta més construcció, i més baratera, que no per aquí, que Mallorca no està tan malament com volen suposar els ecologistes.

També és temps de parlar de futbol quan acaba la temporada. Sembla que l'equip de regional haurà pogut mantenir la categoria, encara que amb certs problemes.

Però més que la permanència, pel que sentírem uns dies abans de l'Assemblea, el que preocupava era la continuïtat, trobar persones que volguessin seguir al davant del Club. Sembla que sí, però també s'ha comentat durant tota la temporada el problema econòmic, motivat en gran part, diuen, per l'equip femení. Ja veurem com acaba. Del Mallorca, avui encara no sabem com acabarà, però faltant un partit està (o estava, perquè ara ja sabem com ha acabat) millor que durant tota la temporada.

De la quantitat d'actes culturals prevists i anunciats per a aquest passat mes de maig, ja en parlàrem el mes passat. I en sentírem un que ha anat a bastants, que comentava que n'hi havia hagut de ben interessants (i d'altres que no tant, com sempre). Però en el que no hi ha hagut diferència pràcticament ha estat en l'assistència: magra, molt magra, en general. Sempre hi hem de cercar qualche explicació i en sentírem dues: l'hora no era la més apropiada, era un poc prest i ara fa claror a les set de l'horabaixa. I l'altra és que el nom d'Universitat fa una mica de por, o respecte, a molta de gent. Bé, això hi ha hagut.

Sentírem un parell de piners que parlaven d'**es saig** i no s'explicaven perquè ha desaparegut la plana de Pina. És una llàstima que no surti un grupet de joves que es comprometin a comentar els temes del poble, que n'hi ha, i molts, ja que Pina és

un poble ben viu i animat. Està clar que la paga és molt poc atractiva, que per doblers no trobarem ningú; però és una feina que pot ser ben interessant, sobretot si són un parell que es posin d'acord per comentar els temes del poble. Hem dit que la paga és magra i aprofitarem a dir que encara ha minvat: fa anys, almanco una vegada cada any, solia ser al començament d'estiu, els col·laboradors d'*es saig* sopàvem junts,... però això i tot s'ha acabat. No ho dèiem per res, però...

No podem acabar sense parlar de la reunió informativa sobre la reforma circulatòria del poble. La veritat és que esperàvem molta més gent. Si descomptam els polítics "professionals", és a dir, els regidors, l'assistència no era gaire nombrosa, la sala del casal Pere Capellà va sobrar, hi havia cadires buides. I això que el tema era prou interessant i durant molt de temps ha estat en la majoria de converses del poble, però... Es veu que agrada més "xerrar-ne a darrere" que quan toca. Bé, ens han dit que va ser prou interessant, però que hem d'esperar les alegacions o suggeriments de la gent, per posar-la en pràctica definitivament. Ben pensat, no sé quins suggeriments pot fer la gent; com no siguin casos molt particulars i concrets, que moltes vegades són de difícil aplicació. Però, ja ho veurem en acabar...

Antònia Oliver Puigserver.

Va morir a Barcelona
dia 28 d'abril. Tenia 97 anys.

Catalina Ballester Mulet.

Va morir a Pina dia 4 de maig
als 91 anys.

**Manuel Moragues
Ribas de Pina.**

Va morir dia 9 de maig.

Jaume Llompart Juan.

Ens deixà dia 10 de maig.

Naixements

Maria del Mar Barceló Oliver

Filla de Pedro i Catalina.
Va néixer dia 23 d'abril.

Marcos Ríos Egea

Fill de José i Amèlia.
Va néixer dia 25 d'abril.

Marco Gaudenci Simon,

fill de Paolo i Maria Teresa.
Va néixer dia 27 d'abril.

Nashira Gallardo Antich

Filla d'Eliseo i Yolanda.
Va néixer dia 9 de maig.

Joan Fiol Vich,

fill de Josep i Catalina.
Va néixer dia 12 de maig.

Aina Oliver i Ruiz

Filla de Jaume i Ana María.
Va néixer dia 13 de maig.

Una **marquesina** és una coberta volada, construïda de ferro i vidre, de fusta o de formigó armat, que es col·loca a la façana d'un edifici, per damunt del portal d'entrada, per a protegir-lo de la pluja o dels raigs del sol. També pot ser una coberta a manera de pavelló, que es posa damunt una tenda per guardar-la millor de la pluja.

Marquesina pot ser un nom propi de dona, diminutiu de Marquesa. Exemple: Marquesina Gallarda, que era el nom de la mare de santa Caterina Thomàs.

Un **marquès** era antigament el governador o senyor d'un territori fronterer. Actualment és un noble que està, en la jerarquia dels títols nobiliaris, entre el comte i el duc. La marquesa és la muller d'un marquès, o dona que posseeix el títol de marquès.

Marquès. Llinatge existent a Alcoi, Castelló, Mallorca, Menorca, Palamós, etc.

Refranyer

“Més val ser ric pagès, que no pobre marquès”.

Cançó

A ses muntanyes, carbó;
a Lluc, s'aigo més fina;
davall una marquesina,
just davant del mirador.

Topònim

“Marquesat de Dènia”. Regió del País Valencià que comprèn els pobles de Benidoleig, Beniarbeig, Ondara, Pamis, Verger, Benaflor, Setla dels Llocs, Benarroja, Dénia, la Xara, Pedreguer, Gata i Xàbia.

Pista

La marquesina que avui us mostrem, està situada en un lloc emblemàtic del nostre poble. Va ser construïda quan era batle n'Esteve Vanrell i l'edifici que la conté es va inaugurar quan ja ho era en Xesc Antich. L'arquitecte d'aquesta obra va ser en Jaume Amengual i el mestre picapedrer, en Miquel Caragol.

Els pares i mares que tenen infants petits tenen més fàcil la solució d'avui.

Solució del mes passat

El carro amb bandes, protagonista d'aquella secció a *es saig* anterior, és un objecte decoratiu emplaçat davant el frontis principal de les cases de Binicomprat.

Sant Bernabè

Gairebé tot el que sabem d'aquest sant és gràcies al llibre dels *Fets dels Apòstols* i de la Carta de sant Pau als Gàlates. El *Llibre dels Fets* (IV, 36) diu textualment: “Josep, un levita d’origen xipriota, a qui els apòstols havien donat el sobrenom de Bernabè –que vol dir “Fill de consolació”– es va vendre un camp que posseïa i va portar els diners als peus dels apòstols”. Era, per tant, de la tribu de Leví i va ser un dels primers, potser el primer, cristians que es van despendre dels seus béns. Fou enviat a Antioquia com a col·laborador de sant Pau; diu el *Llibre dels Fets* (XI, 22-25): “...enviaren Bernabè a Antioquia. Tan bon punt Bernabè hi arribà i va veure els fruits de la gràcia de Déu, se’n va alegrar i els encoratjava tots a mantenir-se fidels al Senyor amb cor decidit, ja que ell era un home bo i ple de l’Esperit Sant i de fe. Llavors Bernabè se’n va anar a Tars...”. El cert és que l’església d’Antioquia aconseguí amb ell un lloc destacat.

Es convertí en company inseparable de sant Pau i junts predicaren per tota Àsia Menor amb grans èxits i també amb persecucions. Un detall important: predicaven que bastava la circumcisió d’esperit, mentre que la majoria defensava l’obligació de circumcidar-se segons la lletra, d’acord amb la pràctica de la llei de Moisès. Va triomfar la seva interpretació i aquest fet, la no obligació de la circumcisió, atribuït a sant Pau, és considerat de gran transcendència per a la propagació del cristianisme, ja que era una condició difícil d’acceptar per a molts de pobles.

Poc més sabem de sant Bernabè; si realment és seva la carta que se li atribueix, hauria viscut la destrucció del temple de Jerusalem l’any 70. Es creu que va morir a Xipre, però altres defensen que va morir a Salamina, lapidat pels jueus. Fora del que diuen els Actes dels Apòstols, tot són suposicions sense base documental.

La festa de sant Bernabè (o Bernabeu) se celebra l’11 de juny i trobam una sèrie de refranys de caire agrícola: “Per sant Bernabè / planta els pèsols o fes-ho fer”; “Per sant Bernabè / planta el carbasser”; “Dels vents de juny / el de sant Bernabè / és l’únic que va bé”.

Reforma circulatòria

Acabat el termini d'exposició pública de l'estudi sobre la reforma circulatòria, els tècnics que l'han elaborat estudiaran els suggeriments i propostes que han presentat els ciutadans amb l'objectiu de dissenyar la proposta definitiva.

Convocatòria de Subvencions 2005

L'Ajuntament ple, a la sessió extraordinària que va tenir lloc el 19 de maig, va acordar amb els vots favorables de l'equip de govern (PSOE-UM), del regidor del PSM-EN i l'abstenció dels regidors del grup Popular la convocatòria de subvencions en els àmbits de cultura, esports, joventut, cooperació i gent major per a l'any 2005, amb una partida pressupostària de 32.760,40 €.

El termini per a la presentació de sol·licituds finalitza el 24 de juny. Les sol·licituds s'han de presentar al registre general de l'Ajuntament. Els interessats poden recollir les bases de la convocatòria a les oficines de la Casa de la Vila o a la nova pàgina *web* de l'Ajuntament.

Préstec per inversions per a l'any 2005

A la mateixa sessió, l'Ajuntament ple va acordar per unanimitat l'aprovació de dos préstecs per finançar les inversions previstes per a aquest exercici, amb un total de 804.002,24 €.

El préstec destinat a la construcció del nou centre de dia per a persones majors puja a 704.145,06 € i serà amortitzat amb vint anualitats, mitjançant la subvenció que ha conce-

dit la Conselleria de Presidència i Esports del Govern de les Illes Balears. L'Ajuntament d'Algaida assumirà els interessos.

L'altre préstec, que té una quantia de 99.857,18 €, servirà per finançar altres inversions previstes com l'enllumenat públic de Pina, la segona anualitat de l'ampliació de la Casa de la Vila i les obres de l'espai lliure de Randa i l'habilitació per a vianants del carrer de la Font, també a Randa.

Planejament Municipal

La Comissió Insular d'Urbanisme i Patrimoni Històric va aprovar el passat 20 de maig l'acompliment d'onze prescripcions a l'acord d'aprovació definitiva de les Normes Subsidiàries de Planejament Urbanístic i la correcció de dues errades materials.

Projecte de millora de l'abastiment d'aigua potable al municipi d'Algaida

La Junta Rectora del Consorci d'Aigües d'Algaida que va tenir lloc el 20 de maig va aprovar la modificació del projecte de millora de l'abastiment d'aigua potable al municipi d'Algaida.

Aquest projecte contempla la instal·lació de les bombes d'extracció i d'impulsió al sondeig que es va realitzar a Marina i la conducció de l'aigua fins al dipòsit regulador d'Algaida. Per altra part, també realitza la connexió entre els dipòsits reguladors d'Algaida i Pina i permet d'aquesta manera la connexió de les xarxes d'aigua potable dels tres nuclis de població del municipi.

El pressupost d'aquesta obra és d'1.045.053,50 €, finançat en un 50% amb fons europeus, en un 25 % pel Govern de les Illes Balears i en un 25 % per l'Ajuntament d'Algaida, gràcies al Consorci d'Aigües d'Algaida, que es va constituir l'any 1999 per millorar el servei d'aigua potable al municipi.

Ampliació de can Lluís de Pina

S'han tornat iniciar les obres de l'ampliació de can Lluís, a Pina. L'empresa constructora que acabarà les obres que queden pendents és Ortiz SA, una vegada que ja s'ha resolt el contracte amb EMDECO SA, empresa a la qual en el seu moment es va adjudicar aquesta obra.

Queden pendent per executar obres per valor de 11.250,84 € d'un pressupost total de 71.995,00 €.

Polícia Local

L'Ajuntament d'Algaida i la Conselleria d'Interior han signat un conveni en matèria de coordinació de policies locals per encarregar-se de la gestió del procés selectiu per proveir, amb caràcter d'interinitat, llocs de treball propis de les corporacions locals. En el cas d'Algaida, corresponents a places vacants de policia local, policia turística, policia de temporada i auxiliars d'aquestes categories.

Aquest acord té per objecte solucionar la manca de policies locals als municipis, sobretot de l'interior de l'illa, per això, en virtut d'aquest acord, l'Ajuntament d'Algaida i la Conselleria d'Interior han signat un altre con-

veni de col·laboració per al funcionament de la policia turística durant l'any 2005. D'acord amb aquest conveni, la Conselleria d'Interior ha assignat a l'Ajuntament d'Algaida un policia turístic per enguany, finançant un 75% del cost salarial mensual, la resta ho ha d'aportar l'Ajuntament. Aquest conveni té vigència fins al 31 de desembre de 2005.

Actualment queda una vacant com a auxiliar de policia local a l'Ajuntament d'Algaida, ja que l'agent que va assignar la conselleria ha sol·licitat el canvi de destinació a un altre municipi.

Adhesió al programa *Vacances en Pau*

L'Associació d'Amics del Poble Saharauí promou cada estiu a Mallorca el programa *Vacances en Pau*, que té per objectius propiciar que els nins i nines evitin les elevades temperatures que es donen al desert durant els dos mesos d'estiu, diagnosticar i tractar tots els aspectes sanitaris que presentin els infants, intentar donar-los una millor qualitat de vida i sensibilitzar la ciutadania de les Illes Balears que el conflicte saharauí persisteix i s'agreuja cada dia.

Compartint aquests objectius, l'Ajuntament ple va acordar per unanimitat l'aprovació d'una proposta per convertir el municipi d'Algaida en Municipi Acollidor i tramitar i donar suport a les famílies que, igual que l'estiu de l'any passat, acullin a casa seva aquests nins i nines durant els mesos d'estiu.

Igualment s'impulsaran iniciatives de sensibilització respecte a la situació del poble saharauí.

Adhesió a la 11a diada *Mulla't per a l'Esclerosi Múltiple*

El 3 de juliol, l'Associació Balear d'Esclerosi Múltiple, amb la finalitat de sensibilitzar els ciutadans sobre aquesta malaltia crònica i invalidant, celebra la diada *Mulla't per a l'esclerosi múltiple*.

L'Ajuntament ple, a la sessió del 5 de maig, va acordar per unanimitat adherir-se a la diada que se celebrarà aquest dia, convidant a participar a les entitats esportives, infantils i juvenils, a totes les associacions del municipi i a tots als ciutadans. Aquesta diada se celebrarà a les piscines municipals.

Conveni marc de col·laboració amb l'Institut de Serveis Socials i Esportius de Mallorca

A la mateixa sessió, el ple de l'Ajuntament va acordar per unanimitat la aprovació del conveni marc de col·laboració entre l'Institut de Serveis Socials i Esportius de Mallorca i l'Ajuntament d'Algaida.

El objectius d'aquest acord són establir un marc general de col·laboració entre els dos organismes sobre diferents matèries específiques que gestionen cada una de les àrees en què s'organitza l'Institut.

Nova pàgina web de l'Ajuntament

Des de final del mes de maig, està operativa la nova pàgina *web* de l'Ajuntament. Si bé es troba en fase de construcció, hi podeu anar fent consultes d'alguns documents: ordenances, taxes, anuncis, convocatòries. L'adreça de la pàgina és www.ajalgaida.net

Escola Municipal d'Infants

L'1 de juny s'ha obert el termini per formalitzar les preinscripcions per al curs 2005 –2006 de l'Escola Municipal d'Infants. Els interessats poden realitzar les preinscripcions a les oficines de la Casa de la Vila fins al 15 de juny, data en què acaba el termini.

L'Ajuntament ple, a la sessió ordinària que va tenir lloc el 5 de maig, va acordar per unanimitat l'aprovació inicial de la modificació del Reglament de Règim Intern de l'Escola Municipal d'Infants. Ara s'ha obert un termini de trenta dies d'exposició pública a efectes de reclamacions i suggeriments. Si no es presenten reclamacions o suggeriments, s'entendrà que el Reglament queda definitivament aprovat.

Escola Municipal de Música

Durant el mes de juny els interessats a matricular-se a l'Escola Municipal de Música per al curs 2005 – 2006 poden realitzar la preinscripció a les oficines de la Casa de la Vila, a la biblioteca o a la mateixa escola de música.

Piscines municipals

Del 4 de juny al 4 de setembre, ambdós inclosos, romandran obertes al públic les piscines municipals. Igualment us informam que els mesos de juliol i agost es realitzaran els cursos de natació. Per assistir-hi s'han d'inscriure i ho podeu fer a les oficines de la Casa de la Vila.

Titoieta Ràdio premiada per l'Obra Cultural Balear d'Inca

L'Obra Cultural Balear d'Inca va celebrar, el passat dissabte 21 de maig, la vuitena edició dels Premis de Maig. Enguany els guardonats varen ser: Mercè Puig, dinamitzadora del poble d'Inca; Titoieta Ràdio, Caterina Valriu, doctora en filologia catalana, i Músics per la Llengua.

El VIII Premi Miquel Duran i Saurina, destinat a persones o entitats que s'han distingit per la seva contribució a la normalització lingüística dins el món de la comunicació, va ser atorgat al Centre Cultural d'Algaida, promotor de Titoieta Ràdio.

Després de 18 anys, Titoieta Ràdio manté els seus objectius fundacionals: impulsar la normalització lingüística de la llengua catalana i promoure i vetllar per la dinamització social i cultural del municipi d'Algaida. A més, des del Centre Cultural d'Algaida es convoca anualment el Premi Santa Anneta de Llengua i Cultura Catalanes, que vol ser un reconeixement públic a les persones i als col·lectius que quotidianament treballen per a la normalització cultural dels Països Catalans.

La gala de lliurament dels guardons que atorga l'entitat inquera va tenir lloc al Claustre de Sant Domingo d'Inca i va comptar amb les actuacions d'Obdúlia Servera i Lluís Fuster (violoncel i violí), del cantant Tomeu Quetglas i de la glosadora Francisca Palou.

Va ser un vespre molt agradable on ens varen fer sentir importants i reconeguts en la nostra tasca. Per això, aquí us reproduïm les nostres paraules d'agraïment cap a l'Obra Cultural d'Inca.

"Titoieta Ràdio va néixer fa 18 anys a Algaida. Va sorgir amb l'objectiu de fer una ràdio local, però no localista, de dinamitzar la vida d'Algaida i de fer normal la nostra llengua: el català.

Han estat 18 anys de feina i d'aprenentatge i per l'emissora han passat moltes persones que han fet realitat Titoieta.

Actualment Titoieta Ràdio és una raresa: funciona a través de voluntariat, té un grau de llibertat d'expressió elevat i emet en català. El nostre desig seria deixar de ser una raresa, ens agradaria que tot això fos normal.

Si voleu, ens podeu escoltar al 108 FM.

Moltes gràcies. Estam molt contents de rebre aquest premi."

Mes de música a Algaida Primer cicle de concerts

L'Associació de la Banda de Música d'Algaida enguany s'ha engrescat a organitzar (amb el patrocini de l'Ajuntament d'Algaida) una sèrie de concerts durant aquest mes de juny i el primer cap de setmana de juliol.

Aquest MES DE MÚSICA A ALGAIDA tindrà el següent programa. Us hi esperam a tots!

Diumenge, 12 de juny
19.30 h. Casal Pere Capellà
Concert de música contemporània per a saxofon.
Fran Català

Dissabte, 18 de juny
21.00 h. Església d'Algaida
Concert de l'Orfeó Castelltix i
concert de la Petita Coral

Dissabte, 25 de juny
21.00 h. Església d'Algaida
Concert del Trio Barroc

Diumenge, 3 de juliol
19.30 h. Font de Pina
Concert de la Banda de Música d'Algaida

Número 54, juny de 1985

Al Saig de fa vint anys (núm. 54), hi trobam una foto antiga d'un grup de joves amb el vicari Joia, feta a Gràcia l'any 1921; tots els integrants, identificats, ja són morts. N'hi ha una altra amb un grup bastant nombrós que aquell any es reunien per celebrar els seus cinquanta anys, per tant ara van per la setantena. També una foto antiga d'Algaida des de la Fari-nera Vella i comentàvem que l'aspecte no havia canviat gaire; això era fa vint anys, perquè a hores d'ara els canvis són notables.

En aquest número, n'Antoni Pou començava una sèrie de gloses que durarien un any sencer: eren els berenars amb una recepta per a cada dia de l'any. Començava pels trenta corresponents al mes de juny, cada un consistent en una cançó de quatre versos. També hi havia una glosa d'en Climent Garau: "Seguint la història dels cossiers". I és que, de gloses, sempre n'hem anat grassos.

Pels esports ens assabentàvem de la conclusió de la lliga de futbol amb la pèrdua de categoria del nostre equip; ja hem comentat en mesos anteriors que l'Algaida duia un mal camí. Hi ha un detallat estat de comptes del club, entrades i sortides, d'aproximadament 1.700.000 PTA. Pensem que aquesta quantitat cobria tant les despeses de tipus esportiu com de manteniment, ja que tot anava a càrrec del club, el camp no era municipal. Seria interessant poder fer una comparació amb el pressupost actual, però un pressupost que comptàs totes les despeses.

El metge ens parlava de les galteres, el manescal de la ràbia, n'Andreu Majoral de les Normes Subsidiàries, en Xesc Oliver del camp de futbol de Pina que estava a punt de ser inaugurat, en Biel Florit obria una secció –"Picadís d'espíres"– que durà un cert temps. En Ramon Rosselló, en una nota històrica, parlava d'alguns testaments referits a Algaida del segle XIV, i en unes notes d'arxiu trobam la transcripció de la petició dels obrers de la parròquia al Sr. Regent per fer la festa de sant Jaume i la resposta concedint el permís amb unes condicions molt estrictes per poder fer-la; era l'any 1796.

Finalment direm que la xerradeta era amb en Biel Torres i en Tomeu Salas que havien participat a Barcelona en unes Jornades d'Intercanvi Escolar en les quals havien estat premiats.

La picardia

Cymbalaria muralis P. Gaertn., B. Meyer & Schreb

Etimologia

El nom genèric, *cymbalaria*, deriva del llatí “cymballum” i significa címbal, la qual cosa fa referència a la forma de les fulles, que recorda la morfologia d'aquest instrument musical de percussió. El nom específic, *muralis*, fa referència a l'hàbitat característic que ocupa aquesta espècie.

Descripció

Planta de la família de les Escrofulariàcies. És una planta perenne (camèfit) amb tiges reptants o que pengen de parets verticals. Les tiges són glabres, primes, de fins a 80 cm. Les fulles són majoritàriament alternes, amb el pecíol més llarg que la làmina. Aquest limbe és de forma orbicular, amplament cordiforme a la base, la nerviació és palmada i els marges són incisos o dentats, amb 5-9 lòbuls.

Les flors són axil·lars, solitàries, situades a les axil·les de les fulles terminals de les tiges. La mida pot arribar als 15 mm. Aquestes flors presenten un calze, d'uns 2-3 mm de longitud, amb els cinc sèpals, linears o lanceolats, parcialment soldats, glabres. La corol·la, de 8-10 mm, és bilabiada (recorda una mica les de les boques de lleó o de llop). També se l'anomena en la terminologia més científica com a personada i presenta tres pètals soldats al llavi inferior i dos al llavi superior, de tal manera que l'inferior és més llarg que el superior. El seu color és lila o violeta, amb la gorga blanca o groga. De la part posterior surt un esperó de fins a 3 mm, obtús, una mica corbat, de color blanc o violeta. L'androceu està format per quatre, rarament cinc, estams que es troben soldats dins del tub de la corol·la. El gineceu és súper, format per dos carpels que se solden formant un ovari, un estil i un

estigma únics. El fruit és una càpsula petita, globulosa, glabra que sobresurt del calze. Les llavors presenta una forma el·lipsoidal o globulosa, de color bru o negrós, ornades per crestes obtuses.

Floreix bàsicament entre la primavera i la tardor, entre març i octubre, si bé en cultiu, i si la temperatura no és excessivament freda, es pot prolongar més el període de floració; fructifica poc després, però ho fa d'una manera més intensa entre finals de primavera i d'estiu.

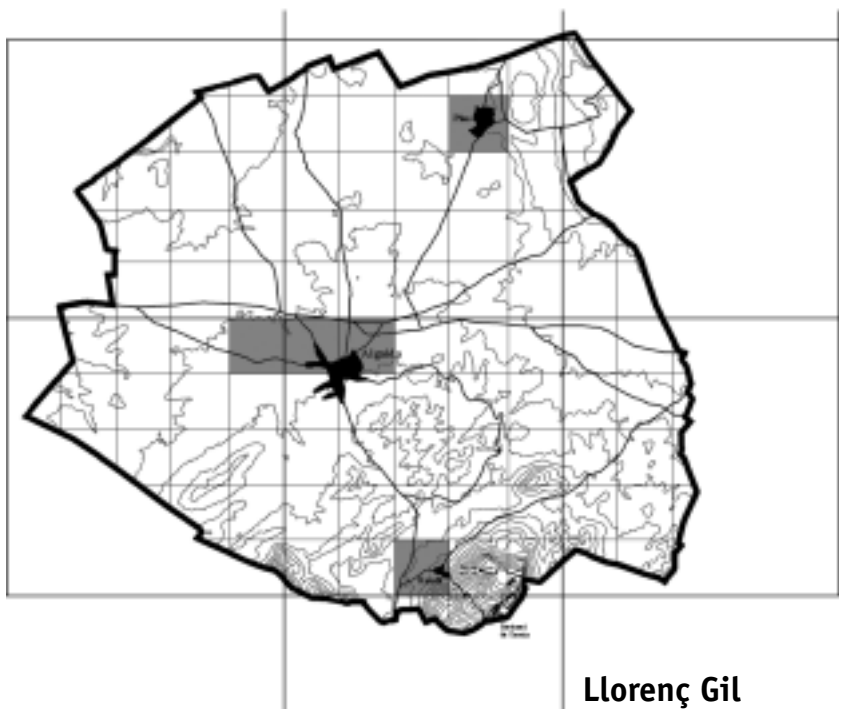
És una planta pròpia de parets, i marges, una mica ombrívols, el que coneixem des del punt de vista científic com a comunitats de *Parietarietea*, fet en què incideix el nom vulgar com ja hem indicat al començament de l'article.

La seva distribució és subcosmopolita, ja que és una planta que sovint s'usa com a ornamental. A Balears viu a les tres illes grans, és a dir Mallorca, Menorca i Eivissa, on és una espècie relativament comuna, però localitzada. A Algaida és una espècie clarament lligada a l'home, ja que, com es pot veure al mapa de distribució, es localitza als tres nuclis de població del terme municipal, fora d'ells de moment no l'he observada.

Usos tradicionals

Actualment el seu ús principal és el de planta de jardí, on és usada com a planta per entapissar parets o marges ombrívols. També es pot usar com a planta per adornar els cossiols que es posen sobre parets, aleshores es fa la planta penjada.

Des del punt de vista medicinal, com altres plantes de la mateixa família, presenta, a la seva composició, alguns àcids (acètic, tartàric, antirínic, etc.) que li donen un cert gust àcid. Les seves propietats són antiescorbútica, tònica, diürètica, purgant i depurativa. La part de la planta que s'usa són les flors en infusió.

Llorenç Gil

Pla 6

Amics i amigues: ja fa mes de mig any que va començar a funcionar el que hem anomenat PLA 6, que és una manera molt senzilla de poder ajudar la nostra Parròquia en les obres de les teulades que es realitzaren ja fa uns anys i del Saló Parroquial que vàrem inaugurar el passat mes de gener. No hi ha dubte que ambdues reformes eren unes reformes necessàries i que duguéreu a terme amb generositat i entusiasme. Heu donat molt, s'ha pagat una bona part de la millora, però encara no estam cabals.

Per això, de bell nou, tocam a les portes de la vostra generositat, suplicant la vostra col·laboració que es podria concretar amb un donatiu mínim de 6€ mensuals per persona durant el temps que vosaltres vulgueu. Creim que no és demanar gaire i que aquest donatiu està dins les possibilitats de tots nosaltres.

Pensau que moltes de vegades gastam en allò que volem

6€, per exemple, es gasten en:

- 1 revista.
- 6 cafès
- 1 botella de colònia.
- etc.

Obres realitzades

Les obres a la Parròquia d'Algaida han consistit a fer nova tota la coberta i teulada de l'Església. S'ha reforçat el sostre de la sagristia amb unes bigues de ferro, per tal que es pugui tornar a emprar com a local per a la Parròquia. A més, s'ha reparat una de les campanes que estava crullada. També enguany s'hi ha afegit la reforma del Saló Parroquial, la qual cosa va ser urgent, ja que una de les bigues de la teulada havia caigut i amenaçava desplomar-se damunt la sagristia. I per si encara no hi faltava res, aquest hivern, en un dia de molt de vent, un bon grapat de teules de l'església s'alçaren i es varen haver d'arreglar.

Sopar solidari

Dia 1 d'octubre està previst fer un sopar a la fresca a benefici de les obres de la Parròquia d'Algaida, ja us anirem informant dels horaris i donatius més endavant.

Jo, _____ amb NIF _____
vull participar en el PLA 6 que organitza la Parròquia de Sant Pere i Sant Pau d'Algaida, per la teulada de l'Església. Per això em comprometo a fer un donatiu de

☐ 6 €, ☐ 10 €, _____ €, mensuals.

Desig que ho carregueu al meu compte:

□□□□ - □□□□ - □□ - □□□□□□□□□□

Firma del titular

Estat de comptes

El cost total de l'obra ha estat de 253.706,46 € (42.213.203 de les antigues pessetes). D'aquest cost total, amb subvencions i donacions, en aquest moment la Parròquia té un deute acumulat de 160.922,46 € (26.775.244 de les antigues pessetes).

A aquest deute contret hi hem d'afegir que fins ara hem pagat arquitectes, pintors, etc. que no entraven dins el pressupost. Amb aquest PLA 6 que us proposam, seria possible quitar el deute, amb només 500 persones que durant 5 anys aportassin 6 € mensuals. Això es possible amb la vostra col·laboració.

Si voleu subscriure-us al PLA 6, només heu d'omplir la butlleta que apareix al final de la pàgina i fer-la arribar a qualsevol bacina de l'església o a qualsevol membre del Consell Parroquial.

Si no us voleu comprometre gaire amb la Parròquia, però voleu fer un donatiu, el podeu fer al número de compte de La Caixa: 2100 - 0103 - 38 - 0100734431.

Tots els donatius seran ben rebuts.

Fa 662 anys

Quan Pere el Cerimoniós s'apodera de Mallorca el 1343, les viles nomenen síndics per retre jurament de fidelitat al nou rei. Congregada la Universitat de Castelltix (a la capella de sant Joan d'Algaida), elegeix com a síndics Pere Company, Pere Mulet, Bernat Reus i Jaume Saurell.

Fa 411 anys

Tenim una de les primeres referències a un mestre al nostre poble. El batle diu: "...ja saben la ignorància i poca criança que avui és en los minyons, la poca doctrina que prenen per ací, i així ha vingut un mestre lo qual se ofereix de ensenyar així de llegir i escriure com de gramàtica com de doctrina i demana alguna cosa..."; es decideix "fer partit del millor modo los apareixerà a los Jurats ben vist". Era l'any 1594; no consta el nom del mestre. (Hem modernitzat l'ortografia de la cita).

Fa 340 anys

Arran de la visita pastoral, l'any 1665 l'Ajuntament va tenir unes despeses per unes posts de sapí i uns trossos de noguer per fer els calaixos de la sagristia. A mestre Antoni Roca, fuster, li pagaren 45 lliures per l'escarada dels calaixos i al ferrer de Ciutat, mestre Muntaner, 10 lliures 18 sous. Deuen ser les calaixeres que encara hi ha.

Fa 262 anys

L'any 1743 l'honor Pere Joan Ribes de Cabrera, batle reial, congrega els preveres i prohoms de la vila i acorden emprendre la construcció de la capella del Roser. En aquesta reunió resolen "que la vila ofereix dos-centes lliures per comprar los trasts que s'haurà menester per edificar dita capella...".

Fa 143 anys

L'Ajuntament aprova el plànol (i les condicions) per a l'execució del nou cementeri presentat per D. Antoni Coll "persona competente". S'acorda fer l'obra per parts i destinar els 12,443 reals de velló de què disposen "a la indemnización del terreno que debe espropiarse, i al cercado que ha de hacerse en el mismo terreno". Era l'any 1862.

Fa 26 anys

Se celebren les primeres eleccions municipals després de la dictadura franquista i resulta guanyadora la candidatura "Independents d'Algaida". És elegit batle Joan Ramis Gelabert.

Pere Mulet

Joan Oliver Salas

Garrover

1. Presentació:

El meu nom és Joan Oliver Salas *de can Garrover*. El meu pare era en Llorenç Oliver Capellà, *Garrover* i ma mare n'Antònia Salas Oliver *Saletes*. He tengut dos fills, n'Antònia i en Llorenç i dues nétes: na Maria Antònia que ja té 18 anys i na Catalina Sastre Pascual, *de ca na Defle*.

2. Infància:

La meua infància, la vaig viure tota a Algaida. Quant a jocs, a part de jugar a bolles, a baldufa o a futbol, el que ens agradava era anar al camp de futbol de can Mut (devora la carretera) on hi havia un garrover molt gros i allà els al·lots hi teníem el nostre 'fortí'.

A l'escola, hi vaig anar fins als 14 anys i per mestres vaig tenir D. Bartomeu, D. Guillel i D. Alfonso. La ubicació de l'escola era la mateixa que hi ha ara. Quan vaig deixar l'escola, amb els mestres ferrers Melcion Ribas i Pere Mascaró *Perol*, hi vaig fer feina a la seva ferreria que tenien davant la rectoria (la casa que ara és de l'ajuntament), fins que em criaren per fer el servei militar.

3. Joventut:

En temps de la meua joventut vaig fer de maquinista al cine d'Algaida, també fèiem tertúlies a la plaça, al cafè, anàvem a passejar voltant el poble, amb una paraula, la joventut és bella i poca cosa bastava per estar contents i entretinguts.

4. Feines o ocupacions:

En acabar el servei militar, que tan sols el vaig fer 3 mesos, vaig anar a treballar a ciutat a Frigoríficos Frau, que era una gran empresa

i hi vaig fer feina 29 anys, fins que l'empresa es va veure forçada a tancar a causa de les grans competències vengudes de fora i això que arribarem a ser 200 empleats. Aquells anys varen ser molt enriquidors per a mi, em sentia l'empresa com si fos meua, i vaig tenir un gran disgust, pensau que ja tenia 48 anys i no era gens fàcil trobar feina, però vaig dur molta sort i vengueren a demanar-me si volia ser l'encarregat de maquinària d'hoteleria d'una altra empresa. Sincerament, em va sorprendre i espantar, els vaig dir que considerava que no estava preparat, però ells varen insistir i m'encoratjaren perquè assumís aquella responsabilitat i hi vaig fer feina fins que em vaig jubilar. Els tenc molt d'estima i crec que ells a mi també.

5. Invent o avançament més important per a vós:

L'elèctrica, va ser el començament de tot el progrés.

6. Persona o personatge que admireu:

En Jules Verne. Les seves ocurrencies varen anar per davant dels altres i, com sabem, algunes han estat realitat. (Vàrem comentar que sembla ser que aquest personatge va visitar Mallorca).

7. El fet passat al llarg de la vostra vida més important per a la humanitat:

Els medicaments i les tècniques per curar i allargar la vida de les persones.

8. El fet més important dins la vostra vida:

El dia que em vaig casar, com també quan nesqueren els meus fills i les meves nétes.

9. Amb el temps, digau-nos una cosa que hagueu millorat:

Em sent agraït a la mateixa vida i ella és la que m'ha fet millorar.

10. Amb el temps una cosa que hagueu empitjorat:

No sé què contestar, ja us he dit, em sent molt agraït.

11. Per qui, històric o actual, posaríeu la mà al foc:

Tal vegada us sorprengui, però la veritat no la posaria per ningú.

12. Què faríeu si fossiu el conseller de serveis socials del Govern Balear?

Donaria facilitats, com fa el servei social per a la gent gran, fent espais per a ells, amb les màximes comoditats per desenvolupar les seves activitats.

13. Un defecte vostre:

Per ca nostra diuen que som caparrut.

14. Una virtut:

No sé si és una virtut o un defecte, però no sé dir no i us puc assegurar que de vegades m'ha donat més d'un mal de cap.

15. Una il·lusió:

Veure les nétes adultes amb els estudis acabats, amb salut i alegria.

16. Una queixa:

La guerra d'Iraq. És incomprendible en els temps que estam que passin aquestes barbaritats.

17. Un racó d'Algaida que us agradi:

La Pau de Castellitx.

18. Un racó d'Algaida que no us agradi:

La plaça, cotxes aparcats no n'hi hauria d'haver ni un, lleven la gràcia i bellesa a la plaça.

19. Una raó per viure a Algaida:

Tant a na Catalina com a jo sempre ens ha tirat Algaida, quan em vaig jubilar la nostra idea era tornar al poble, ens hi sentim molt a gust i estimats.

20. Una raó per no viure-hi:

No trob cap raó.

21. Un entreteniment:

Mirau un dels meus entreteniments. (Ens mostra una caldera, un moble tocador i molts d'objectes en miniatura fets a mà, de ferro, de giny i altres materials, que nosaltres hem quedat meravellats de veure la perfecció d'aquestes peces, l'hem animat que fes una exposició perquè és digne de veure). També l'ordinador m'ocupa molt de temps i també l'Associació de Gent Gran on m'hi trob molt a gust.

22. Sol dir-se que els partits polítics intenten manipular les associacions de gent gran. Com a president de la d'Algaida quina opinió en teniu?

Jo crec que no. Ara bé, és lògic que tothom tiri per a ell. La nostra associació es du bé amb tots i, fins a hores d'ara no puc queixar-me, sinó tot el contrari, hem rebut el que hem demanat.

23. El creixement urbanístic actual d'Algaida és bo o dolent o normal?

Bo, mentre no ens falti l'aigua.

24. No fa gaire, la publicació d'un partit polític d'Algaida es queixava que s'hagués perdut la possibilitat de fer aquí una residència per a les persones majors, és necessària?

Les residències com més van més neces-

sàries són. Però hem de ser realistes, s'ha de veure si Algaida podria mantenir el cost quotidià, que segur que seria alt, o bé si el centre de dia que ja està en projecte basta per les nostres necessitat com a poble.

25. Com arreglaríeu els problemes de trànsit de les escoles a les hores d'entrada i sortida?

Aparcar a una part del carrer i, a les hores puntes d'entrada i sortida, que hi hagués municipals al carrer de la Ribera i a la Tanqueta per controlar el trànsit.

26. Què us suggereix la paraula: jubilació?

Tenia ganes que arribàs després de quasi 50 anys de vida laboral activa, és el millor premi a l'esforç de tants anys de feina i estau segur que, si agafa bé, és molt gratificant.

27. Si heu sentit l'expressió "a poc a poc i bona lletra" què vol dir?

No frisar i fer-ho bé.

28. Si poguéssiu fer un únic miracle (no personal) què faríeu?

Pau al món. No hi hauria ni guerres, ni fam, ni injustícies humanes, ni maltractaments, ni drogues, ni tantes coses negatives que no deixen que visquem tots aquesta desitjada pau.

29. Què us agradaria què vos haguéssim demanat?

Hem xerrat de moltes coses.

30. Voleu afegir qualche cosa?

He passat gust de recordar i contar-vos part de la meua vida i de l'estona llarga que he passat amb vosaltres, si no fos que s'ha fet tard encara xerrariem més.

31. A qui us agradaria que féssim aquestes preguntes el mes que ve?

A en Miquel Ballester *Quitxero*, de plaça.

32. Per acabar ens heu de fer una glosa.

Aquesta glosa és molt antiga.

Mestre Joan clavellí
vós que sou tan enginyós
mos faríeu un bací
per poder-hi pixar dos.

Moltes gràcies, Joan, per la teva conversa i a tu, Catalina, per la teua companyia, de veritat ha estat enriquidora aquesta estona amb vosaltres.

Acabam l'entrevista, però abans volem tenir un record pel nostre estimat amic Miquel Falconer, membre de la directiva de l'Associació de la Gent Gran d'Algaida que fa poc ens va deixar. Francisca, Jaume, sentim de cor la seva pèrdua. Era un bon company!

Adéu, fins el mes que ve.

Margalida Tomàs Fornereta
Miquel Rafel Molleta

Els designis administratius han establert que el camí de Son Miquel Joan sigui la ruta cicloturística que uneix Algaida i Lluçmajor. Però només algun cotxe esporàdic destorba la pau del caminant quan hi transita: les bicicletes són a la carretera. Què hi trobaria l'hipotètic ciclista si circulàs pel camí? Un evident contrast entre l'ombrívola i confortable part algaidina i la seca i austera de vegetació part llucmajorera. O potser el contrast entre unes criatures alimentades a cor què vols, cor què desitges, i unes altres mantingudes a pa i aigua, i encara gràcies. Però aquestes s'aferren desesperadament al terreny amb una voluntat que és enveja dels esperits febles.

Una passejada, dues estampes...

Miquel Serra

Objectes invisibles

Ara que ja ens acostam a l'estiu, suposadament ja notam aquesta calor tan insuportable en segon quines hores i dies. Aquesta pujada de temperatures no és res més que la conseqüència que la Terra gira una mica inclinada. Ara justament està col·locada de tal manera que els raigs del sol ens "peguen" de manera directa, i no "de rebot" com passa a l'hivern, cosa que produeix que faci més fred. Per tant, la nostra estrella, és la causant de que puguem anar a la mar uns mesos a l'any, a més de ser la que ens doni llum i il·lumini tot el que veim. Per això, la llum és un element molt important a la vida, és essencial per a la nostra existència i sense ella no hauríem inventat els noms de "dia i nit", més ben dit, només hi hauria "nit".

Després d'aquesta introducció i centrant-nos en el tema d'aquesta secció, es pot dir que l'univers és un espai fosc, molt poc il·luminat, encara que ja fa quasi 14 mil milions d'anys que la llum s'hi passeja; perquè des de poc temps després de la seva creació, després del Big Bang (recordau?), les elevades temperatures internes de les primeres estrelles, varen causar radiacions lluminoses. Aleshores, l'univers es va fer "visible". Aquesta va ser la primera vegada que varen aparèixer raigs de llum, s'escampaven per

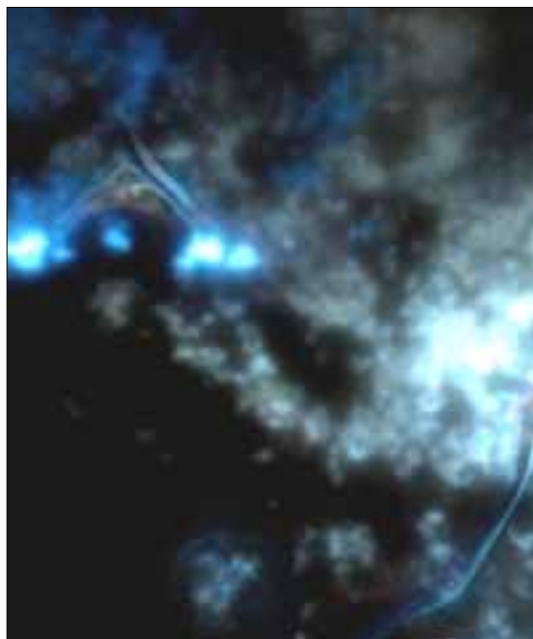
l'espai en totes direccions i il·luminaven els pocs cossos celestes que hi havia i que encara hi ha. I dic això perquè, des de sempre, s'ha considerat que l'univers és un espai relativament buit, amb molts espais sense utilitzar per "aparcari-hi" alguna galàxia o algun cúmul globular farcit d'estrelles. Per tant, podem sorprendre'ns d'aquest gran espai desaprofitat.

Per tant, encara que al cel vegem molts punts que fan llum, no són res comparat amb la grandiositat de l'univers. Com que només hi ha llumets dins les galàxies, com són les estrelles que veim al cel, les quals són les que estan dins la nostra (la Via Làctia), si ens allunyem o sortim d'una galàxia ens trobarem amb un espai fosc, ja que allà continua estant tot negre, i només podrem veure les altres galàxies veïnes que ens il·luminin. En conseqüència, es pot dir que a l'espai la majoria de les coses estan dins una obscuritat eterna, per mor que està ple de planetes o nebuloses que no hem vist mai i tampoc sabem si són "allà" perquè no ens projecten cap mena de llum. Si no hi ha res que il·lumini aquests objectes, no ens poden mostrar on són, ni com són, compreneu?

Per això, cada vegada és més freqüent veure científics que es troben còmodes amb la idea que el 90% de la massa de l'univers està en una forma de matèria que no es pot veure i que per això no hem vist mai. I tenint en compte que hi ha fets molts mapes de l'univers, aquests poden parèixer molt complets i ben fets. Però, segons el que s'ha dit abans, només ens mostren un 10% de les masses que hi ha, és a dir, que ens falta el 90% per "trobar". La pregunta és: com és això que no es pot veure aquesta matèria? Això és fàcil de contestar: perquè aquesta matèria no fa llum i tampoc no hi ha res que la il·lumini.

El terme que identifica a aquesta "massa perduda" (que no trobam) és el de *matèria obscura*. Sabem que hi ha "matèria", perquè en podem veure els efectes de la seva influència gravitacional en altres cossos, tot i que aquesta matèria no emet una radiació electromagnètica que sigui gran i detectable i, per això, l'etiquetam com a obscura. Així i tot, a vegades l'única manera de "veure" aquestes masses, és segons les

Imatge d'una nebulosa, on es veu que li tapen algunes parts unes taques obscures, les quals es situarien entre nosaltres i la mateixa nebulosa. Aquesta matèria obscura per tant, impedeix la visió global d'aquest objecte, i de moltíssims més que potser no coneixerem mai.

radiacions que llancen i que nosaltres “captam” amb alguns aparells.

Doncs a meitats del passat mes de febrer, un equip d'astrònoms de la Universitat de Cardiff, va anunciar el descobriment de la primera galàxia invisible! I dic invisible perquè pareix ser un cos galàctic sorprenentment sense estrelles. La varen anomenar VIRGOHI21, està a 50 milions d'anys llum de nosaltres devora la constel·lació de Virgo i és la primera de la seva “espècie” que es coneix, a més d'estar composta d'hidrogen i altres materials claus per a la “fabricació” d'estrelles. Els astrònoms varen calcular que per cada tona d'aquest hidrogen, hi ha unes altres mil tones de matèria obscura! I que potser sigui aquesta la clau per entendre l'absència de llum d'estrelles. Cal assenyalar que aquest és un material de naturalesa desconeguda i, per tant, això explicaria la força gravitacional “extra” que manté unides les galàxies convencionals i que uneix els grans cúmuls galàctics.

Aquest objecte, pel fet de ser molt gran, emet molta radiació, la qual cosa pareix mostrar que la gran quantitat d'hidrogen que té és suficient com perquè hagués fabricat en algun moment del passat, uns cent milions de sols. Però, per què això no va ocórrer mai? De moment no ho sabem, però el que sí podem assegurar és que un altre tipus de matèria; la que s'utilitza per formar estrelles noves, acabarà esgotant-se.

Quan moren, les estrelles grans esclaten i escampen la matèria per l'espai i, d'aquesta manera, l'enriqueixen. En canvi, les estrelles petites moren refredant-se. D'aquesta manera, les galàxies van omplint-se de matèria fosca, d'estrelles apagades i de planetes solitaris (que, com ja sabeu, no fan llum). Gràcies a l'acció gravitatòria, les galàxies es van replegant en cúmuls de galàxies i, a la llarga, vista des de molt enfora, formen una xarxa esponjosa. Es calcula que d'aquí a 100 bilions d'anys, tots els cossos calents, tant les estrelles com els nuclis de les galàxies, s'hauran apagat. Aleshores s'hauran apagat els “llums” i altra vegada estarem en una època fosca. Tornarem aleshores al principi de l'univers?

Activitats previstes

Divendres dia 17 de juny a les 21.30 h i al Casal Pere Capellà

Presentació a Algaida del llibre *Pàgesos* de Mateu Morro i Marcé, a càrrec de Josep Joan Mas “Collet”, membre de la Comissió Executiva d'Unió de Pàgesos de Mallorca.

Dissabte dia 18 i diumenge dia 19 de juny de 2005.

Sortida de dos dies: Ens allotjarem a la casa de colònies de cala Morlanda, Manacor. Les activitats previstes són petites excursions pel litoral d'aquella zona.

El preu de l'allotjament de dissabte i de la utilització de les instal·lacions de la casa de colònies és de 13 euros per persona. No cal dur llençols ni sac de dormir.

Per a les persones que només puguin venir un dia, l'activitat prevista per a diumenge dia 19 és una excursió a l'Àrea Natural de la punta de n'Amer, amb visita del castell, nedada i caminada d'unes 2 hores. El Castell de la punta de n'Amer és una fortalesa que fou construïda durant el segle XVII i és una de les escasses construccions defensives posteriors a l'Edat Mitjana que es conserven a la costa mallorquina.

La partida serà, tant el dissabte com el diumenge, a les 9 h des de la plaça amb cotxes particulars. Les persones interessades s'han d'apuntar a qualsevol membre de la Junta Directiva de l'Obra, abans de dia 15 de juny.

La dieta mediterrània (I)

La dieta mediterrània és el fruit de la necessitat i de la saviesa. Els pobles que viuen a la vorera de la Mediterrània han estat sempre pobles molt rics en intercanvis de diferents cultures i han sabut sempre realitzar una selecció d'aliments i un model d'alimentació, que amb el temps s'ha vist que és la base per a una dieta rica i equilibrada.

Encara que com moltes vegades ens passa, va haver de ser gent de fora que ens digués els beneficis de la nostra dieta. Concretament, el fisiòleg americà Ancel Keys, a l'any 1975, va publicar el llibre: *Eat Well, Stay Well. The Mediterranean Way* (*Menjar bé, estar sa. La dieta mediterrània*), basat en un estudi comparatiu, duit a terme durant 23 anys, on comparava l'alimentació entre 7 països diferents i on una de les conclusions era que a l'illa de Creta els seus habitants viuen molts anys i la seva alimentació es basa en oli d'oliva, llegums, verdures, formatge fresc de cabra, fruita i iogurts, a diari, tant al berenar com al final del dinar.

On comença i on acaba el model alimentari mediterrani? Alguns autors coincideixen amb els llocs on es cultiva l'oliva; és a dir, Grècia i Pròxim Orient, el nord d'Àfrica, el litoral mediterrani ibèric, Itàlia i els països balcànics.

Amb tot això, podem veure que el símbol de la nostra dieta és l'oli d'oliva. El blat i el raïm el segueixen en importància; sense oblidar que aquestes terres permeten el cultiu d'una gran varietat de cereals, llegums, verdures, fruites i hortalisses. Juntament amb el cultius, els pobles que viuen en aquestes zones s'han dedicat a la ramaderia, antigament amb la transhumància i ara de manera sedentària, d'ovelles i cabres.

Si feim un poc d'història i miram cap endarrere, ens podem situar en els antics egipcis, els quals van inventar el pa de blat, el vi i la cervesa. Aquests tres aliments, juntament amb l'oli d'oliva, són una part molt important de la dieta mediterrània i, a més, durant molt de temps tant a l'antiga Grècia com a la Roma clàssica varen ser considerats medicines i ingredients de rituals sagrats.

Amb el temps es van afegir altres aliments originaris d'altres llocs:

La tomàtiga, el blat de les Índies, la patata i el pebre són originaris d'Amèrica; l'arròs, el préssec

i la taronja provenen d'Àsia i els espinacs, les carxofes i les albergínies provenen dels àrabs.

Per tant, podem afirmar que la dieta mediterrània és una conseqüència positiva de la mescla entre diferents cultures i això creim que és molt important en uns temps actuals en què una part de la població posa en dubte els beneficis i la riquesa que suposa la convivència entre diferents cultures.

Els aliments vegetals, tant crus com cuinats, són el fonament de la alimentació mediterrània. L'oli d'oliva és per ventura l'ingredient més característic i a la vegada més estimat pels experts en nutrició de tot el món; ja que aporta uns nutrients tan importants com són els àcids grassos monoinsaturats, molt més saludables que els greixos saturats de les mantegues.

Uns altres exemples de plats amb aliments vegetals molt sans són el gaspatxo andalús i l'escudella catalana. I en els llibres de cuina medievals italians, provençals i catalans s'insistia en l'ús de verdures, herbes i arrels molt més que a d'altres escrits de la resta d'Europa, on es donava molta més importància al consum de carn.

El mateix passava amb les cuines musulmanes, a Al-Andalus, al nord d'Àfrica i a Turquia; amb tot això no podem oblidar mai la influència que varen tenir els àrabs damunt la manera de menjar dels pobles de la Mediterrània i, especialment, dels nord-africans i dels de la zona de l'est espanyol, després de tants d'anys d'estada a la Península Ibèrica, perfeccionant l'agricultura.

També la cultura jueva va realitzar aportacions molt interessants. Podem pensar que per ventura varen ser els jueus sefardites els primers a apreciar tots els usos quotidians que es podia fer de l'oli d'oliva i, a més, varen ser uns grans amants culinaris de les verdures, els cereals i les fruites, que podien utilitzar sense les prevencions rituals que ells tenien damunt el consum de carns.

Però la gran revolució a la dieta mediterrània va tenir lloc arran de l'arribada de Cristòfol Colom a Amèrica. Els mariners espanyols varen dur d'allà una gran quantitat de verdures que contribuirien a fer la dieta mediterrània molt més equilibrada nutritivament: un gran augment en el

Maria Antònia Mulet
Joan Reinés

consum de vitamines, minerals, fibra, que fan que el risc de patir malalties com el càncer o malalties cardiovasculars baixi molt.

Un altre aliment d'origen remot i molt valorat pels pobles mediterranis va ser l'arròs; ja es cultivava a la Península Ibèrica abans de l'arribada dels musulmans, però varen ser aquests (en àrab, *ar ruzz*) els que varen estendre i perfeccionar el seu cultiu durant tota l'Edat Mitjana. Només a la cuina mediterrània el seu consum era reconegut com a bàsic per a l'alimentació diària, mentre que a la resta d'Europa era considerat com un producte exòtic similar a les espècies.

La carn sempre ha estat molt poc consumida dins la dieta mediterrània, sobretot entre els més pobres. Durant molt de temps els més rics varen creure que era l'aliment més poderós i això va fer que aquesta classe tingués malalties com la gota i altres. La majoria de les persones només consumien carn de caça, aus de corral i xot molt esporàdicament i això va fer que la gent més pobre fes del consum de verdures una virtut i un hàbit saludable sense fer-ne comptes. Fins a l'Edat Mitjana no es comença a consumir carn de porc a la ribera nord del Mediterrani i a la sud no, perquè en ser d'influència musulmana estava prohibit el seu consum.

Quant al peix, sí que podem dir que el seu consum ha estat molt més freqüent i a les zones costeres es consumeix des de fa milers d'anys. En canvi, a les zones de l'interior no se n'ha consumit fins a la meitat del segle XIX, amb la millora dels mitjans de transports i de les tècniques de conservació. Abans només el bacallà salat era consumit a les cases i les preferències d'aquest peix sobre el consum de carn explicaria la menor incidència de problemes cardiocirculatoris.

Quant a les proteïnes més importants a la dieta mediterrània, les llegums són les estrelles. Mongetes, llenties, ciurons, faves, pèsols sempre han estat a l'abast de tothom, a excepció d'èpoques de penúries, com podien ser plagues o guerres. Un fet curiós és que avui en dia es consumeixen molt menys que abans i, a més a més, són considerades injustament aliments de segona fila.

L'últim grup d'aliments que forma part de la dieta mediterrània són els productes làctics i els

ous. Utilitzats en petites quantitats, els iogurts i els formatges frescs i fermentats de llet d'ovella i cabra han servit per proporcionar dosis extremes de proteïnes, greixos i vitamines, a més de sabors i textures tan sorprenents com agradables.

Les receptes tradicionals s'han enriquit amb sal, vinagre, espècies i plantes aromàtiques com el lloret, la menta, el julivert, etc. Aquests condiments només tenen efectes positius sobre l'assimilació dels aliments. Res a veure amb els additius artificials que trobam a molts dels productes industrials que consumim.

La gran varietat d'ingredients i condiments propis de la dieta mediterrània revela una altra de les seves característiques: no és només una dieta "materialista" per obtenir energia, és també una font de plaer durant la seva elaboració i la degustació. I el més important: no només es tracta d'un plaer físic o individual, les menjades suposen també un esdeveniment social i una ocasió per a la trobada entre familiars i amics.

La paraula dieta procedeix de la paraula grega "diatia" que significa **règim de vida o conjunt d'hàbits del cos i de l'ànima**. La millor alimentació no aconseguiria els efectes desitjats si no anàs acompanyada d'una manera de viure també sana: una determinada actitud vital, amb una dosi equilibrada de passió i tranquil·litat, hàbits de feina no estressants, temps per al descans, activitats que afavoreixin el moviment i el contacte amb els elements naturals...

Tot això forma part de la dieta mediterrània i si falta un sol dels ingredients, ja siguin els nutritius o els altres, ja tot es devalua de qualque manera.

I fins aquí la primera part del que és i de la importància de la nostra dieta sobre la nostra salut i estil de vida. No hem d'oblidar que tenim la gran sort de viure a un lloc on no es gaire difícil seguir totes aquestes pautes i hàbits d'alimentació sans i que, per això, sense menysprear en cap moment altres tipus de menjars, hem de saber triar el més sans i beneficiosos i rebutjar els que només ens perjudiquen i duen problemes de salut greus.

LLIBRES RECOMANATS:

Diversos autors
La alimentación mediterránea
Editorial Icaria

Llorenç Torrado,
La dieta mediterrània
Editorial Plaza& Janés

REVISTES:

Cuerpo Mente, extra

Extra Cocina.
Salud y placer en tu mesa. Las claves para comer mejor. Núm. 13

Estam salvats!!

Després de la victòria a Sóller per 1 a 3, el nostre equip de Primera Regional ha aconseguit la permanència en aquesta difícil categoria. Ha estat un gran final de lliga dels homes d'en Tomeu Fullana, que ha permès a l'Algaida situar-se a la part mitjana de la taula classificatòria. Aquest equip ha tengut un any difícil. A principi de temporada, els objectius eren uns altres, però les circumstàncies han fet que l'objectiu principal fos la permanència en la categoria. Hem de dir que és un equip nou i molt jove i un projecte de futur que començava enguany. A més, hi ha hagut moltes baixes, tant per lesions com per altres motius. La bona feina d'en Tomeu Fullana ha aconseguit un grup compacte i on destaca el bon ambient que es respira als vestidors. Aquest darrer fet és molt important i feia anys que no es donava al Porrassar. Destacarem també l'ajuda d'en Pep Lluís Busquets i d'en Bartomeu, que han fet un final de lliga espectacular.

Al final, idò, podem fer un balanç positiu de la temporada i esperam que l'any que ve puguem lluitar per l'ascens a Preferent.

El darrer partit disputat contra el líder i al final campió, el Xilvar, fou una gran festa del futbol. Un centenar d'aficionats de Selva es desplaçaren fins a Algaida per gaudir de la victòria final del seu equip, que suposava l'ascens a Regional Preferent. L'Algaida, ja amb la feina feta, no fou oponent i el Xilvar s'endugué el partit per un contundent 0-3.

Els equips de base estan a poques jornades d'acabar les seves respectives competicions. Els que ja han acabat són els dos equip benjamins. Els al·lots de futbol 7 han realitzat una molt bona temporada i s'han classificat a la part mitja de la taula. També cal destacar els nins d'en Maties Puigserver i en Pep Lluís Busquets, que també han fet un molt bon any. En aquests moment estan jugant la copa federació amb uns resultats força positius.

El passat 12 de maig, se celebrà una assemblea extraordinària, amb motiu de les eleccions a la presidència del Club Esportiu Algaida. Es va presentar una candidatura de consens encapçalada per en Sebastià Amengual. Des d'aquí els animam i esperam que es formi un gran projecte que dugui l'Algaida a assolir fites importants, tant al futbol base com a l'equip de Primera Regional.

El proper dia 16 de juny, se celebrarà l'assemblea general ordinària de la temporada 2004/2005, amb el següent ordre del dia:

1. Lectura de l'acta anterior.
2. Estat de comptes.
3. Previsions per a la propera temporada
4. Precs i preguntes.

Vos hi esperam a tots.

Antoni Amengual

"Es saig" casi nunca dice todo lo que hay en el club de voleibol y me parece que es una pena, ya que es un club que da mucho a conocer el pueblo de Algaida en la Peninsula. Por ejemplo el equipo que juega Elena, la mayor, ha ganado el Campeonato Balear en su categoría durante los 3 últimos años siempre y fueron representando a Baleares en Valladolid, Madrid, y este año en Cantabria. Pues hoy he encontrado en una pagina web de toda España el articlo que añado abajo.

Creo que sería una buena idea de hacer un día una entrevista a Caty Pol o Caty Cerdá (cuando ellas estén por aquí) porque son gente de aquí que destaca a nivel Español y Mundial. Otra persona que es un refertente en el mundo de volei y muy a gusto en Algaida es el entrenador Adrian.

Bueno, esto es una sugerencia de mi parte. Por lo demas me sigue gustando "es saig" y lo leo siempre y entiendo mas cosas sobre Algaida.

Un saludo y ¡gracias!

(y perdon, pero esto de escribir en mallorquí no lo domino...)

4 de Mayo de 2005 - LIGA FEMENINA

El CV Algaida planifica ya su próxima temporada

El Club Voleibol Algaida ,máximo referente del voleibol femenino de Mallorca, ha comenzado a desarrollar su planificación para la próxima temporada.

Tras vivir una temporada muy satisfactoria en la cual se afirmó como uno de los equipos animadores de la categoría de plata del voleibol español con un digno 4º puesto en la Liga FEV , confirmar el buen trabajo realizado en la base a través de la obtención del campeonato balear tanto en cadetes como en juveniles,el campeonato autonómico ganado con el 2º equipo ,y la alegría reciente de la consagración de Cati Cerdá como subcampeona española universitaria de voley playa; la directiva encabezada por Andreu Gelabert ha iniciado el trabajo relacionado con la temporada venidera.

La primera buena noticia ha sido la renovación de su capitana y jugadora símbolo ,la internacional mallorquina Cati Pol, quien tras disputar el World Tour de voley playa, regresa a Algaida para liderar el equipo en una nueva e ilusinante temporada.

Otras dos jugadoras renovadas son las tambien locales Maria Alzamora y Laia Ballester. La primera seguirá brindándole al equipo su probada capacidad y experiencia desde la posición de libero y Ballester irá por la consolidación en el equipo mayor , tras ser la gran revelación de la temporada pasada, donde se ganó un lugar en el 7 titular.

La dirección técnica del club y del equipo de FEV seguirá a cargo del argentino Adrian Fiorenza , quien opta por continuar, tras desestimar ofertas de otros equipos de la península.

Barbara Siebenweider

En primer lloc vos vull donar les gràcies per la vostra revista, crec que és un canal de comunicació molt útil per als habitants del poble d'Algaida i és per això que m'he decidit escriure aquesta carta per donar-vos la meua opinió entorn als darrers fets que he observat al poble on visc, Pina, que estim com si fos meu, però sé que és de tots i de totes i per aquest motiu m'agradaria que la gent que es dedica a passar per les cruïlles dels carrers dient "retirau-vos que ara pas jo", és a dir tocant la bocina i per tant, molestant i creant un tipus de violència o demostrant que la tranquil·litat que es respira no els importà i no cedint el pas al de la dreta ,o sia, no respeten les normes de circulació; altre fet que he observat i patit són les merdes dels cans davant el portals de les cases i cap de cantons que fins ara es pot dir no s'en veien,etc. Des de aquí deman que les persones que es sentin el.ludides deixin de tocar la bocina i que els propietaris dels cans si els duen a passejar que repleguin les merdes i que pensin una mica en la resta de persones que habitam el poble i que la contaminació és un problema de tots. Moltes gràcies a tots i totes i :visca Pina sense contaminació!!!

Antonia Torres Canet

El que passa és que jo tenc la gran sort de tenir una família independent en el tema de la política i saps que quan vulguis, te'n pots tornar. La política m'agrada molt, però no m'obsessiona. Concep la política, en el meu cas, com la manera d'ocupar un càrrec o un lloc de gestió, on has de posar en marxa programes que beneficiïn els col·lectius per als quals fas feina. És com una altra feina...

El temps que estaves a la política local, formes part de l'oposició. Quins records en tens?

La política local és molt diferent de l'autonòmica, però m'agrada molt perquè és la que hi ha més a prop de la gent. Record perfectament la campanya de l'any 1999, és una cosa que no podré oblidar mai; per a una persona acabada d'entrar en política, si te presentes de candidata, això representa un gran esforç perquè has d'aprendre de tot. De tot allò en guard molt bon record; no pels resultats electorals, que sabíem que serien complicats, perquè en Xesc Móra és d'aquí i es presentava de cap de llista a les autonòmiques. Malgrat tot, el nostre resultat també va ser bo, perquè passàrem de tenir 3 regidors a tenir-ne 4. Va ser una de les millors experiències que he pogut tenir en política, per les persones que tenia devora que em donaven suport en tot moment i que segueixen fent-ho ara.

Quin càrrec ocupes dins l'agrupació local del PP a Algaida?

Jo, a les eleccions municipals del 2003, anava de número 3 a la llista, és a dir, que jo som regidor a l'oposició. El portaveu és en Damià Amengual, el número 2. Fa uns pocs mesos que em vaig presentar com a presidenta de la Junta Local, càrrec que ocup ara; en Damià forma part de la meva junta i hem reestructurat l'organització del partit; han entrat cares noves, la junta està formada per 18 persones i hem creat les Noves Generacions d'Algaida.

Com vares saber que series consellera?

Les eleccions varen ser dia 25 de maig de 2003. El dia que es varen nomenar consellers va ser dia 1 de juliol. Jo vaig saber que seria consellera el dia abans. A les 12 del migdia s'havien de fer públics els noms dels nous consellers i jo ho vaig saber a les 9 del mateix matí, quan em cridaren a

la feina, a la Caixa, perquè anàs urgentment al Consolat. Em vaig dur un ensurt, perquè no sabia si ho podria fer bé...

Avantatges i inconvenients de ser consellera...

Sense cap dubte, si he d'equilibrar la llista no ho podré fer; n'hauré de treure moltes més de bones, entre altres coses perquè ocup una conselleria que toca tota la part social i també l'esport. Tractam temes que afecten col·lectius: discapacitats, joves, persones majors, dones... És una conselleria molt humana i això m'ha permès resoldre els problemes d'aquests col·lectius de les Illes. I això et dóna una gran satisfacció.

Entre els inconvenients, l'únic que hi trobaria és que perds molta vida familiar. Tu acceptes el càrrec, però és una decisió conjunta, la parella ha de saber el que hi ha. Trobes a faltar poder dinar un diumenge a ca teva, cosa que no he fet des de fa molts de mesos; no puc anar els dissabtes a vespre a les reunions amb els amics... encara que sempre que puc, ho faig, perquè no vull perdre les relacions humanes amb les persones que estan més a prop.

Diuen que el poder corromp. El fet de tenir poder, com t'ha afectat en les relacions amb la gent que t'ha envoltat sempre?

Ningú m'ha fet cap comentari en el sentit que jo hagi canviat la meua manera de ser. Jo, la veritat, és que no tenc la sensació de tenir poder. Jo tenc la possibilitat de prendre una decisió que pugui beneficiar o no un col·lectiu; això ho veig més com una fórmula de gestió que no una sensació de poder. És com una feina més, la meua feina és intentar que tots aquests col·lectius tinguin una millor qualitat de vida. Respecte dels meus amics, de la meua família, el meu comportament, crec que no ha variat gens ni una mica.

Has notat que hi hagi gent que et faci un cas especial o que persones que abans no eren amigues teves, ara s'hagin acostat a tu per adular el poder?

La veritat és que no. Es possible que hi hagi aquest interès que tu dius, però jo no l'he notat. Jo segueixo tenint els mateixos amics de sempre. Normalment ens veim cada setmana, perquè procures fer un dinar o un sopar i la relació és exactament la mateixa i serà sempre la mateixa.

Explica quines són les activitats que omplen l'agenda d'un dia normal teu de feina.

Amb aquesta activitat no saps mai a quina hora podràs tornar a ca teva, tu surts al matí i no saps quan tornaràs. En l'activitat normal de la conselleria, aprofit els matins per rebre la gent que et demana una entrevista, hi ha llista d'espera. Els horabaixes i vespres és quan més actes tens: les associacions aprofiten per muntar activitats, inauguracions, rodes de premsa. I els caps de setmanes, la part social i la part esportiva se'n duen la major part: competicions esportives, dinars amb les associacions... Mai no saps quan tindràs un dia lliure.

Som a la meitat de la legislatura i els empresaris mantenen el pessimisme econòmic, el turisme ha minvat un 10,3 % respecte de l'any passat. Què en pensa el Govern d'aquestes dades negatives?

Això són sempre qüestions que preocupen, el tema de l'economia és el tema principal que ha de preocupar el Govern. Si no funciona l'economia, és que no funciona la resta. Jo crec que s'estan posant en marxa mesures des de la Conselleria d'Economia, i també de la de Turisme, per intentar recuperar els mercats que estiguin una miqueta fallons i que per determinades circumstàncies no vénen a les nostres illes. El turisme és el motor de les nostres illes i en vivim pràcticament tots. Per això, intentes posar solucions.

Però les contractacions laborals també han baixat un 10%... Els empresaris crucificaren el Pacte amb el tema de l'ecotaxa i ara, sense ecotaxa, continua la crisi.

Sí, aquests darrers anys la situació s'ha alentit i per recuperar això, no es fa de cop i volta, ha de ser de forma progressiva. Esperem que aquesta situació es pugui millorar i recuperar tot el que s'hagi perdut. Respecte de la crisi de l'ecotaxa, quan agafes una roda és molt difícil invertir la tendència i clar, això no és fàcil, és complicat. Sobre la dicotomia entre els camps de golf per captar turisme de qualitat i el "tot inclòs" per al turisme de masses, costa molt que la gent vengui altres temporades i acabar amb l'estacionalitat del turisme. És difícil trobar alternatives, com el cicloturisme per exemple, perquè la resposta no és immediata: has de fer propaganda...

Passant a Algaida una altra vegada, què sent l'algaidina que ha arribat més amunt dins la història del poble?

No, no, hi ha el president del Govern, en Xesc Móra. Ah, bé, com a dona, dius? No ho sé...

Males llengües diuen que el teu nomenament correspon a un intent de contrarestar precisament la figura d'en Xesc...

Sí, jo també ho he sentit a dir. Però no hi puc estar d'acord de cap manera, perquè, entre d'altres coses, jo crec que un president del Govern, sigui qui sigui, és més intel·ligent que tot això i està per damunt aquestes coses. No crec que s'arriscàs mai a posar un conseller perquè sigui d'un determinat poble. Això seria tirar-se pedres damunt i només funcionaria dos dies, el nomenament; després, al tercer dia, has de funcionar. Jo esper, i estic convençuda que així va ser, que el meu president no m'elegís per aquest motiu.

Tu tens només 32 anys. Però, quan arribis a l'edat de la jubilació, com voldries que fos el poble d'Algaida?

La veritat és que falten molts d'anys i les coses canvien molt ràpidament. Però sí m'agradaria que Algaida es conservàs i que fos aquest espai com a de refugi encara; de fet, cada vegada ve més gent que cerca la tranquil·litat. Voldria que pogués tenir una part dinàmica però que no espanyàs l'essència de poble. Que quan surtis fora de ca teva, la gent et conegués i et saludàs igual com sempre ha passat. Jo crec que Algaida hauria de conservar el seu encant i a més té Pina i Randa que són preciosos.

Parlarem també de la reforma circulatòria del poble, ja que és un tema que la preocupa, així com també de la manca d'aparcaments, de la via de cintura aprovada i que ja no existeix. Aquesta ha estat en resum la xerradeta amb la nostra consellera algaidina que, al nostre parer, és de les poques veus del Govern que quan parla en públic no fa mal a l'oïda amb els barbarismes que tots coneixem.

Maria Rosa, moltes gràcies per la teva amabilitat, cuida l'estrès i sort i salut per al futur.

Miquel Sastre Fiolet

Maria Rosa Puig

La nostra entrevistada d'avui no necessita cap casta de presentació, encara que la facem. Hem deixat passar un temps, potser massa i tot, perquè era una entrevista "cantada"; això que una algaidina arribi a consellera del Govern no havia succeït mai. Aprofitant que aquesta setmana de la Xerradeta hem passat l'equador de la legislatura, i després de moltes peripècies que no vénen al cas contar, finalment hem aprofitat un buit de poc més de mitja hora entre un viatge a Menorca i una trobada de la tercera edat a Manacor per xerrar de tot quant segueix.

Començam amb la teva presentació...

El meu nom complet és Maria Rosa Puig Oliver; vaig néixer dia 12 de setembre de 1972 a Algaida, al carrer Pare Pou, en el pis de damunt de ca els meus padrins, on he viscut fins fa uns vuit anys, que ens canviarem a la casa nova de la carretera de Lluçmajor.

On estudiaves i quins són els teus records d'infància?

Vaig anar primer a ca les Monges, me'n record perfectament, i després a les Escoles fins a 8è d'EGB. Vaig fer el Batxillerat i el COU a l'institut de Lluçmajor, amb l'autocar que venia a recollir-nos cada dia. A final de COU ja tenia el carnet i ja anava amb el cotxe.

De la meua infància, me'n record molt dels meus padrins del Campet, hi anàvem a dinar cada dia, i de les jugades que hi feia amb el meu germà i la meua cosina. Allà vaig aprendre a colcar amb bicicleta després de moltes caigudes.

A la universitat, què estudiaves?

Vaig estudiar Dret, perquè quan era petita sempre deia que volia ser jutgessa i per això era necessari estudiar primer d'advocada. A mi, sempre m'ha agradat més el món de les lletres que de les ciències i els estudis m'agradaren molt. Però abans d'acabar ja havia decidit que no seria jutgessa i que, una vegada acabada la carrera, faria feina. Vaig tenir sort...

On començares a fer feina de misser?

Vaig entrar en un despatx d'advocats, on vaig fer les pràctiques i després ja em vaig col·legiar i exercir pràcticament durant un any. Em va sortir l'oportunitat d'entrar a La Caixa, de tot d'una a una oficina de Manacor, i després varen convocar una plaça d'assessora jurídica a la Central de la mateixa entitat i la vaig treure. Això era l'any 2000. És la darrera feina que he tengut abans de dedicar-me a la política. Estic en excedència i esper tornar-hi en el futur, si Déu ho vol.

Com hi entrares, dins el món de la política?

A mi sempre m'havia interessat la política una mica de lluny, la seguia però sense obsessionar-me. Va ser després d'entrar a la Junta Local del PP d'Algaida, quan al cap de poc temps em demanaren per presentar-me com a candidata a la batlia i vaig dir: idò bé, ho provaré...

